

COSTA RICA

Per Xavi Aramburu

Costa Rica és una destinació de visita obligada per a la gent que comparteix aquesta passió per la natura i la biodiversitat. No et pot deixar indiferent la seva gran quantitat de mamífers, aus, insectes, amfibis i rèptils que habiten els seus boscos. El seu reclam principal és aquella biodiversitat acolorida i perfectament adaptada a la vegetació del bosc nebulós, representada per la granota arborícola d'ulls vermells *Agalychnis callidryas*. I com a altres viatges que he anat realitzant, el meu objectiu fou captar les imatges més belles dels habitants dels espais naturals més espectaculars. Dintre aquest ventall esperava trobar-me flora, insectes, animals i ocells que no em suposarien massa dificultat per fotografiar a una distància prudent. Tot i això, sabia que era millor contactar amb els guies de la zona i preparar l'equip i la vestimenta per a unes condicions de pluja i humitat a les quals no estam gens acostumats a Mallorca. El flaix de la càmera és una eina obligatòria, ja que la majoria de vida natural allà té una activitat nocturna i ja havia pensat fer-hi tours al vespre pels albiraments de fauna.

Costa Rica s'ubica al centre del continent americà i costreja amb l'Oceà Atlàntic i el Pacífic. A més a més té una geografia accidentada que crea uns ecosistemes tropicals únics. Cal dir que un quart del seu territori són selves protegides on es poden trobar grans mamífers com el jaguar, *Panthera onca*, o ocells vistosos com el quetzal esplèndid *Pharomachrus mocinno*.

A més de la seva biodiversitat també compta amb volcans, cinc d'ells actius. Aquests volcans expulsen cendra que afavoreix la fertilitat dels boscos que l'envolten, a més de mantenir als voltants els núvols de pluja. El més conegut és Volcan Arenal (1.670 m) que des de 1984 va presentar una contínua activitat eruptiva amb períodes de grans explosions com la de 1993 i que no va aturar fins al 2010.

A la plana anterior, tucà becverdós
Ramphastos sulfatus.

A la dreta, parc nacional de Tortuguero.

A dalt, guacamai militar *Ara militaris*.
A la plana de la dreta, a dalt cròtal ba-
nyut de Schlegel *Bothriechis schlegelii*.
A baix, coati de nas blanc *Nasua narica*.

És sabut que la gent de Costa Rica és amable i servicial, però a més a més sempre és present el seu respecte i esperit de conservació de la naturalesa. Potser sigui perquè els hi aporta un benefici econòmic directe a través del turisme ecològic, ja que visitants d'arreu del món hi arriben per gaudir de la seva naturalesa. Aquest tipus de turisme està totalment especialitzat fins al punt que el símbol del país és l'os peresós, dels quals hi ha dues espècies al país, i l'au nacional és el yigüirro *Turdus grayi*.

Per als amants dels ocells, a Costa Rica s'han identificat 920 espècies d'aus, de les quals 7 són endèmiques, 220 espècies són migratòries i 19 es troben globalment amenaçades. En total les espècies d'aus de Costa Rica constitueixen el 9% de les espècies conegudes al món.

Com he dit abans, a Costa Rica s'ha d'anar preparat per veure centenars d'espècies animals de tota mida, i això significa que si volem fotografiar-los haurem de portar a més d'un objectiu Zoom, un macro per poder captar les petites bel·leses dels insectes i la flora. A més, el flaix es fa imprescindible, ja que hi ha una gran quantitat d'animals nocturns i a més les condicions de llum del sotabosc són ínfimes. El sol no està garantit tampoc als climes plujosos del tròpic, i per això no està de més dur un impermeable per a cobrir la càmera i l'objectiu i així poder seguir fent fotos encara que plougui.

És recomanable que contactem amb un guia local a cada parc que es visita. La naturalesa està tan mimetitzada allà que si no hi tens l'ull acostumat, és difícil localitzar i identificar espècies.

La meua primera destinació al país va ser al Parc Nacional de Tortuguero, una extensa àrea natural costera a la zona del Carib d'especial i gran interès per ser el lloc d'anidament de diferents espècies de tortugues marines. La més freqüent allà és la tortuga verda *Chelonia mydas*, la segona més gran, amb

Morpho helenor narcissus.

Platja de Tortuguero.

una longitud d'1,5 metres. Darrere la platja de 30 km hi ha un extens bosc tropical plujós només accessible a través de canals naturals i artificials. Sobre el clima, vaig ser avisat que era una zona amb pluja freqüent i, al contrari, em vaig trobar amb tres dies fantàstics de sol i unes temperatures altes combinades amb l'alta humitat de la zona. Per contrapartida, els dies més càlids no afavoreixen precisament l'albirament

de fauna, ja que a partir de les 10 del matí les condicions d'altres temperatures no són òptimes pels animals. Així que recoman contractar els "Tours" que s'organitzen a les primeres hores del dia per aconseguir observar el major nombre d'ocells. Aquests tours d'observació es fan únicament amb barca, ja que és la manera més eficaç de moure's pels canals i tenir la millor vista de la fauna que descansa a la vora de les llacunes

i canals.

Tortuguero em va regalar l'experiència d'observar una posta d'ous de tortuga marina en directe, a més de fotografiar infinitat d'espècies d'amfibis, rèptils i fauna diversa.

Un exemple és l'observació de caimans d'ulleres *Caiman crocodilus*, o d'aus aquàtiques com el martinet tigrat gorjagroc *Tigrisoma mexicanum*. Allà

també vaig descobrir l'imponent papallona *Morpho helenor narcissus* de fins a 8 cm d'envergadura i d'ales blau cel. A més a més cal dir que a Costa Rica hi ha fins a 53 espècies de colibris, els quals solen ser fàcils d'observar als arbusts dels jardins. Sens dubte, hauré de tornar per poder observar el tapir de Baird *Tapirus bairdii* o el jaguar, ja que aquests grans mamífers terrestres se'm vam resistir.

La meva segona destinació s'allunyava de la ruta convencional i s'en-dinsava dins les zones més boscoses del país per experimentar el pur birding. Boca Tapada és una zona protegida a causa de ser el lloc on nia el guacamai roig alagroc *Ara macao*. Allà vaig tenir l'oportunitat única de tenir davant de mi el tucà becverdós *Ramphastos sulfuratus*, de 57 cm o el zopilot reial *Sarcoramphus papa*. La identificació a zones

boscoses sol ser complicada, però per això és molt recomanable contractar un guia local per l'observació d'espècies úniques, ells saben els millors llocs per assegurar una bona fotografia, a més de tenir alguns amagatalls per a cada espècie que es vulgui localitzar.

No cal sortir del Lodge per gaudir d'espècies singulars com la boa constrictor *Boa constrictor imperator* o la grana arborícola d'ulls vermells.

Una altra aturada molt recomanable és Monteverde, una zona protegida, màxim exponent del bosc ennuvolat. Una gran oportunitat per observar aquí el quetzal, considerada una de les aus més belles del món. Durant l'època de reproducció, als mascles els hi creixen plomes de coa parelles que arriben a mesurar fins a un metre de longitud. Amb l'ajuda d'un guia local vaig tenir la sort de poder observar un mascle juvenil i una femella adulta a l'àrea de conservació privada del Bosque Eterno de los Niños. També es poden veure altres espècies, també espectaculars, de la família del quetzal, la trogonidae.

La meva darrera destinació va ser a la costa del Pacífic, al Parc Nacional de Carara i al riu Tarcoles. Aquest riu és famós al país a causa de la concentració de cocodrils americans *Crocodylus acutus* a les seves aigües. Es pot aprofitar la visita per fer un passeig amb barca per veure aquests grans rèptils i l'extensa avifauna que hi viu a la vora d'aquest riu cabalós. Aquí també vaig poder observar l'aluata de mantell *Alo-uatta palliata*. Aquest gran primat pot arribar a pesar 7,5 kg i té un potent udol que es pot escoltar fins a dos quilòmetres de distància.

Per altra banda, el Parc Nacional de Carara ofereix un curt recorregut obert al públic on queda en evidència que en qualsevol moment estàs exposat i et pots creuar amb animals peril·losos a causa del seu verí. Tot i ser una zona força frondosa, es pot veure amb facilitat el granot verd i negre *Dendrobates auratus*, ja que és diürna i posse-

A la plana anterior, iguana *Iguana iguana*.

A l'esquerra, mona aranya de mans negres *Ateles geoffroyi*.

A la plana esquerra, cascada.

En aquesta plana, a dalt, oriol de Moc-tezuma *Psarocolius montezuma*. A baix, granota d'ulls vermells *Agalychnis callidryas*.

eix una coloració altament variable. La seva petita mida sempre resulta ser un repte per fotografiar-les, ja que les femelles poden mesurar just 4,2 cm i els mascles fins a 4 cm.

Sens dubte, Costa Rica és una destinació per observar les aus més esplèndides del continent Americà. I per un fotògraf és una galeria cercada per tota col·lecció d'ocells del món. Just estava a l'avió de tornada a casa i ja pensava amb l'oportunitat de tornar i fotografiar aquelles espècies i moments que se m'haurien quedat per la pròxima aventura a aquest país centreamericà. I com a darrera recomanació, esper que aneu acompanyats d'algú amant dels animals o algú amb molta paciència! •

A dalt, aguti centreamericà *Dasyprocta punctata*.

A la plana dreta, colibri de gorja porpra *Lampornis calolaemus*.

